

1613. évi törvénycikkek

Előbeszéd

Mi, második Mátyás, Isten

kegyelméből mindenkor felséges választott római császár és Németország, Magyarország, Csehország, Dalmátia, Horvátország és Szlavonia stb. királya; Ausztria főhercege, Burgundia, Stiria, Karinthia, Krajna és Würtemberg hercege, Morvaország örgrófja, Habsburg, Tyrol és Görz grófja stb., a jelen levelünknek rendiben adjuk emlékezetre és tudtára mindenkinek, a kit illet:

1. § Hogy a midőn mi, a mindenható jó Istennek a kegyelméből (a kitől származik minden hatalom és

minden jó) ezen nemes Magyarországunk fölött az uralmat és kormányzatot elfoglaltuk és azt minden ellenségeskedéstől és ellenséges betöréstől künn és benn bátorságba és csendességbe helyezni és abban megtartani kívántuk; uralkodásunk megkezdésétől fogva semmit sem vettünk inkább szívünkre és gondjainkba, mint azt, hogy az országnak a dolgait az áldásos békéhez és a kölcsönös nyugalomhoz juttassuk, a minék az istápolására, állandósítására és fentartására, mindazt, a mit szorgalmatossággal, előrelátással és igyekezettel megtehetünk, azt soha el ne mulasztanók:

2. § Hogy ez uton, végre valahára, ez a hajdan virágzó és győzedelmes, de a sok keserű csapásoktól, meg a belső és külső mozgalmak különböző viszontagságaitól (a melyekre valójában a legnagyobb fájdalom nélkül egy kegyesen és helyesen érző szív alig is emlékezhetik vissza) sokszorosan lesújtott és megtört ország, a mennyire a mostani idők és körülmények viszonyai engedik, az ő régi fényébe vissza helyezhető legyen:

3. § Mindezeknek pedig a megerősítésére, az előbb említett országunk iránt való kegyes és atyai gondoskodásunk, töprengésünk és különös jó indulatunknál fogva, eddigelő minden törekvésünket és igyekezetünket oda irányoztuk, hogy ennek az országnak az ügyeit úgy künn, tudniillik a római birodalmi fejedelmeknél és választóknál és más rendeknél is előmozdítsuk (a miképen ezt a legközelebből mult évben tartott választó gyűlésen is megtenni el nem mulasztottuk), mind pedig bent is, a mi összes hiveinknek, Magyarországunk karainak és rendeinek közönséges és népes országgyűlésén, mindazokról, a melyek a közös megmaradásra és az ország fentartására tartoznak, gondoskodás történjék.

4. § Ennek okáért tehát a legközelebb mult "Invocavit" vasárnapra az összes főpap urak, bárók és a többi országglakóink számára közönséges országgyűlést hirdettünk és tartottunk:

5. § Az erre egybesereglettek mindnyájának azokra nézve, a miket ez országunknak a javára tartozóknak láttunk, előterjesztéseket tettünk, intvén őket kegyelmesen, hogy mindazok fölött ők maguk is éretten és a maga rendén tanácskoznának, és a mi érintett országunk közjává hasznos és üdvös lenne, azt elhatároznák.

6. § Az említett főpap urak, bárók és a többi országglakóink tehát a mi szándékunkat fölfogván, a midőn ezen dolgok felől sokáig és hosszasan tanácskoztak volna, végre véleményük egyeztetésével, a dolgokban határozván, közös akarattal és kölcsönös beleegyezéssel alkotott és szerkesztett bizonyos cikkelyeket terjesztettek felségünk elibe, illő kérelemmel esedezván, hogy azokat mi is elfogadni, helybenhagyni és levelünkbe iktatással megerősíteni, valamint úgy mi magunk megtartani, mint másokkal is, mindenkivel, a kit illet, megtartatni méltóztatnánk.

7. § A mely cikkelyeknek ugyanis a tartalmuk ilyen:

.....

1613. évi XXXI. törvénycikk

a szabadvárosoknak a régi kiváltságaikban való megmaradásáról

Végezetül a szabadvárosokra nézve, az ország régi végzései, a régi szokás és gyakorlat, meg a városok kiváltságai, a melyeknek megszakítás nélkül tetteleg élvezetében voltak, érvényben maradjanak.

.....

1613. évi törvénycikkek

Befejezés

Mi tehát a mi hiveinknek, a főpap uraknak, mágnásoknak és nemeseknek és a mi mondott Magyarországnak és az ennek alávetett részek többi karainak és rendjeinek, az ilyen kérésére kegyelmesen hajolván, az előirt és az említett módon elénekbe terjesztett és a jelen levelünkbe szóról-szóra beiktatott és beirt czikkelyeit összesen és egyenkint, és mindazokat, a melyeket azokba külön-külön befoglaltak, helyeseknek, kedveseknek és tetszőknek tekintvén, azokhoz királyi szives beleegyezésünket és hasonló hozzájárulásunkat adtuk és azokat és mindazokba befoglaltakat királyi hatalmunknál fogva elfogadtuk, jóváhagytuk, erőre emeltük, helybenhagytuk és megerősítettük:

1. § És kegyelmesen igérjük, hogy az összes előrebocsátottakat, minden pontjaikban, záradékaikban és czikkelyeikben, úgy magunk megtartjuk, mint az összes bármely rendű és rangu más hű alattvalóinkkal is sértetlenül megtartatjuk:

2. § Sőt inkább a jelen levelünk erejével és bizonyágtétele mellett elfogadjuk, jóváhagytuk, erőre emeljük, helybenhagytuk és megerősítjük.

3. § Kelt a mi szabad városunkban, Bécsben, az Urnak ezerhatszázötvenharmadik esztendejében, április hava huszonötödik napján.

4. § A mi római uralkodásunknak az első; a magyarországinak és a többinek az ötödik, a csehországinak pedig a második évében.

II. Mátyás

Született: 1557. február 24-án, Bécsben.

Apja: II. Miksa német-római császár, magyar és cseh király.

Koronázása: 1608. november 19-én, Pozsonyban.

Meghalt: 1619. március 20-án. Bécsben, a Kapucinus-kriptában temették el.

Mátyás 1608-ban vette át Prága mellett, egy hatlovas hintóból a jelvényeket, majd Pozsonyban lelkes tömeg ünneplő gyűrűjében koronáztatta meg magát. **Ekkor említik először a magyar nemzeti színek használatát.** A menet piros-fehér-zöld színű posztóval bevont úton haladt. Az ünnepség után hatalmas vígasság, ökörsütés, tűzijáték fejezte be a napot. Ismét sor került a korona őrzésének szabályozására: 2 koronaőr a pozsonyi várban, lepecsételt szekrényben vigyázzon a jelvényekre.

Magyar király 1608-tól, cseh király 1611-től, német-római császár 1612-től. 1608-ban hadsereggel kényszerítette bátyját I. Rudolfot, hogy mondjon le Magyarországot, Morvaország, Ausztria vezetéséről. 1612-ben sikertelen kísérletet tett Erdély megszerzésére. Uralkodása alatt országaiban megerősödtek a rendek.

<http://www.1000ev.hu/index.php?a=2&k=2&f=3104>